

Skidkafé och utställning för 50-åringen

GÄSTRIKLANDS SKIDFÖRBUND

Emil Jönsson, världscuptvåan i sprint 2007-2008, följde inte med på skidlandslagets andra glaciärläger i Ramsau. Det berättade han under Gästriklands Skidförbunds Idrottsskafé på folkbiblioteket i Sandviken den 4 oktober. Ett hundratal skidvänner var nyfikna på att höra Årsunda-Emil berätta om livet i proffsvärlden.

Intervjuaren Per Elfström lät också Emil kommentera en film från första segern i världscupen och andra där han inför upp till 40.000 åskådare kämpade mot "röda armén" – norrmännen. I en halvtimme drygt fick publiken i Ljushallen lära känna Emil som en pratglad och medveten världsstjärna.

Gästriklands Skidförbunds 50-årsfirande omfattade också intervjuer med svenska mästarna i längd, Gunnel Mörtberg-Nordström, Högbo AIK, och Mathias Danielsson, Årsunda IF, samt Anders Björkman, tvåfaldig världsmästare i skidorientering, Jonas Lundblad, Gefle FF, åtta-faldig svensk mästare i balett i grenen freestyle, och Bo Hammarberg, som tagit medalj inom alpint som senior och blivit världsmästare som veteran.

Utställningen Våra skidhjältar- och -hjältinnor kunde ses i folkbiblioteket från 2 oktober. Den finns under vintern på Jernvallen.

KAJ ANNEBRANT

En kvartett välmeriterade skidstjärnor: Emil Jönsson, Gunnel Mörtberg-Nordström, Mathias Danielsson och Anders Björkman.

Emil och Charlotte morgondagens skidhjältar?

Ingemar Stenmark och Sixten Jernberg pryder omslaget på Svenska Skidförbundet välskrivna och bildrika 100-årsbok. Den har i stort skrivits av Sandvikenbon Frille Eriksson, respekterad skidskribent med rötter i Norrbotten.

Han var före flytten till Sandviken sportchef på Norrländska Socialdemokraten och har därtill under många år anlitats av det jubilerande förbundet. Nu har han fått äran att skriva historien.

Frille avslutar boken med helsidesbilder på svensk skididrotts framtid i spår och backar. En är Charlotta Kalla, en annan hela Årsundas (och Sveriges) Emil Jönsson.

Emil tog i vintras sin första världscupseger i sprint i Kanada, där OS avgörs 2010.

Han och heller ingen annan gästrike är bland de 14 skidlegender och tolv andra storheter eller stora ledare som presenteras på helsidor med bilder. Emils klubbkompis Anders Björkman får plats med bild för två VM-guld i skidorientering 1990 och andra medaljer. Matti Kuosku från Högbo GIF får plus för sina två Vasaloppsegrar, Gävlebon Jonas Lundblad för åtta SM-guld i freestyle och Sandvikentjejen

Lena Rogell-Hedlund för VM- och SM-medaljer i telemark. En och annan gästrike som Barbro Martinsson-Grahn från Valbo och Nils Östensson, dalmasen i Hofors AIF på 1940-talet, och Gävlebon Britt Strandberg, kan vi också känna lite extra för.

Författaren Frille Eriksson har haft förmånen att någon gång intervjuat alla folkhjältarna ända från Lyckseles John Lindgren, dubbel världsmästare i Cortina 1927. Han har dock förstås lite egna favoriter – då han pressas.

En är Sven-Åke Lundbäck och en annan Sonja Edström-Ruthström. Sven-Åke inledde en ny epok, när han 1971 vann SM-guld, 36 år efter Norrbottens förra. Sonja var skiddrottningen i särklass på 1950-talet med OS-brons, tolv sekunder från guldet 1956 och – norrbottning.

Det är inte Frilles dametta – Toini Gustafsson-Rönnlund.

År 1968 erövrade hon två OS-guld i Grenoble och överröstes med utmärkelser och fick därtill en egen skidkung, Assar Rönnlund, samma år. Då hon ställde upp i 44 tävlingar och vann 33, blev två i 8.

Boken Svenska Skidförbundet 1908-2008 är tryckt i 3000 exemplar, 1000 har förbundet köpt. De andra

Emil Jönsson fyller en sida av 128 i Sandvikenbon Frille Erikssons bok Svenska Skidförbundet 100 år.

bör ge Intresseföreningen för svensk skididrott och förlaget Daus Tryck & Media ett tack för hjälpen.

KAJ ANNEBRANT

Gösta skulle vinna

– DÅ TOG HENRY OS-GULDET

De olympiska spelen avgjordes i Peking, Kina i augusti. Och det hade gått 60 år sedan Gefle IF:s Henry Eriksson tog guld på 1500 meter vid OS i London 1948.

Det är ett jubileum att fira, för den guldmedaljen är fortfarande den enda som Sverige har erövrat i löpning på slät bana i något olympiskt spel.

Faktum är att vi bara tagit sex guld i löpning över huvudet taget, varav ett gällde en lagtävling. Och av totalt sju olympiska guldmedaljörer i löpning har två representerat Gefle IF. Den andre var Josef Ternström, lagmästare i terräng 1912.

Ovanligt med två klubbkompisar i olympisk final

Att en klubb har två man med i en olympisk final är mycket ovanligt.

Att en svensk klubb har två man med i en olympisk final är så ovanligt att det är nästan omöjligt.

Men det var ändå vad som hände den 6 augusti 1948 på Wembley i London. Då stod både Henry Eriksson och Gösta Bergkvist från Gefle IF på startlinjen i 1500-metersfinalen. Och dessutom fanns ytterligare en svensk, förhandsfavoriten Lennart Strand från Malmö, med.

Alla tre hade tagit sig till final via kvalheat där de alla var vinnare: de vann varsitt. Och svenskarna var högt respekterade bland konkurrenterna - att någon eller ett par av dem skulle ta medalj kändes nästan givet.

Tre svenskar i 1500-metersfinalen

Det fanns dock starka löpare från andra nationer med i fältet. Inte minst fransmannen Hansen var respekterad, liksom holländaren Slijkhuis och dansken Jørgensen. Men alla fruktade de den svenska trion och vad de hade för taktikdrag på gång.

– Och visst hade vi pratat ihop oss, berättar Gösta Bergkvist när han sitter och bläddrar i albumet med pressklipp från spelen i London. Jag skulle dra första varvet, Lennart det andra och Henry det tredje. Sen var det ju bara 300 meter kvar, och då fick var och en löpa efter eget huvud för att vinna. Vi hade väl hoppats att ha skakat av oss de flesta vid det laget.

Själv hade Gösta goda förhoppningar om att kunna ta ett OS-guld. Han var i absolut toppform och hade vunnit det svenska OS-kvalet med god marginal och dessutom imponerat i försöksheaten där han hade bästa tiden av alla, 3.51,8. Han hade förlorat bara något enstaka lopp under hela den säsongen.

Och när finaldagen grydde steg hans förhoppningar ytterligare. Det spöregnade i London, och Gösta förstod att det borde gynna honom och Strand som båda var lätta och hade ett naturligt flyt i sin löpning.

– Henry var nog tio kilo tyngre, och när banorna var rena lervällingen blev han lite missmodig. Men han var ju inte den typen som gav upp, så vi åkte alla till Wembley med goda förhoppningar.

Henry, Gösta och Lennart hade en taktik

Och svenskarna hade ju som sagt lagt upp en taktik, så när de stod på startlinjen kände de sig...ja, kanske till och med självsäkra.

Men när startskottet gick hann ingen av dem reagera

Henry har blivit Guld-Henry på 1500 meter i London-OS 1948 och tar emot publikens jubel.

förrän Hansen satte iväg som en hare. Han överraskade alla, och svenskarna stirrade häpet på varann medan de försökte hänga på.

– Vår taktik sprack direkt, berättar Gösta. Vi fick göra våra egna lopp, men vi jobbade på och det såg ändå bra ut när klockan ringde. Vi var faktiskt tre svenskar i topp då, och jag hade en jättechans att vinna OS-guld, men när spurtan började gick rullgardinen ner för mig. Jag tog slut. Helt slut. Jag hade tömt alla reserver och fick lägga in mig för undersökning när vi kom hem till Sverige igen.

Gösta slutade på femte plats, men de andra två orkade fullfölja i kolstybbsleran. Henry vann före Lennart, och den svenska OS-insatsen på 1500 meter den gången står följaktligen helt i särklass när det gäller löpning.

Tyvärr är det bara Gösta Bergkvist som är i livet av 1500-metersgänget. Henry avled strax efter nyår år 2000, Lennart fyra år senare.

Gösta har fyllt 88 år men är spänstig och stark. Spelade innebandy med sina gamla brandkårskolleger så sent som för ett år sedan.

– Jag hör lite dåligt ibland, annars mår jag bra, säger han.

ULF KRISTRÖM

Gösta "Sågmyra" Bergkvist vinner SM i kort terräng i Motala 1947 och blir även mästare 1948. Han erövrade två SM-brons på 1500 meter och kom femma i London-OS 1948. Ett kvalheat vann han och hans personbästa är 3.46,6.

Svenska OS-guldmedaljörer i löpning

Hjalmar Andersson	Insjön	Terräng lag	Stockholm 1912
John Eke	Södermalm	Terräng lag	Stockholm 1912
Josef Ternström	Gefle IF	Terräng lag	Stockholm 1912
Henry Eriksson	Gefle IF	1500 meter	London 1948
Thore Sjöstrand	Bellevue	3000 meter hinder	London 1948
Anders Gärderud	Mälarhöjden	3000 meter hinder	Montreal 1976
Ludmilla Engqvist	Lidingö	100 meter häck	Atlanta 1996

Sir Edwin Landseers fyra stora bronslejon på Trafalgar Square imponerade på Henry, Lennart och Gösta.

Framgångsrika BK Falken firar 80 år

Den 29 november firade Falken sin 80-åriga tillvaro med en stor boxningsgala på Estraden i Gävle. Jubileumsdagen avslutades med en bankett för medlemmar och särskilt inbjudna, däribland naturligtvis klubbens svenska seniormästare och landslagsmän. Det blev rätt många det!

Läs bara på denna imponerande "meritförteckning!"

26 svenska senior-SM-guld	bästa klubb	4 ggr
30 svenska junior-SM-guld	bästa klubb	8 ggr
29 svenska ungdoms-SM-guld	bästa klubb	8 ggr
19 svenska nybörjar-SM-guld	bästa klubb	4 ggr
41 svenska diplom-SM-guld	bästa klubb	5 ggr
92 guld i Norrlandsmästerskapen	bästa klubb	12 ggr
5 guld i Nordiska seniormästerskaper		
4 guld i Nordiska juniormästerskapen		
1 guld i EM för ungdom		

Falkenboxare har deltagit i

5 OS, 4 senior-VM, 3 JVM, 4 EM, 2 JEM, 1 UEM

26 av klubbens boxare har boxats i A-landslaget

10 " " " " " i juniorlandslaget

Sveriges framgångsrikaste klubb

Under 70- och 80-talen var Falken Sveriges framgångsrikaste boxningsklubb. Likaså i mitten av 1990-talet. Klubbens mest kända och framgångsrika boxare är Leo Vainonen, idag klubbens ordförande och högt rankad AIBA-domare, Sören Antman, Anders "Lillen" Eklund och Tomas "Jappe" Jansson.

Leo Vainonen erövrade 6 senior och 2 junior-SM, och 2 Nordiska mästerskap. Han vann 18 av sina 20 matcher i A-landslaget. Han deltog även i 2 OS och blev "Stor grabb nr 96" 1975 och Leo utsågs till Årets boxare i Sverige 1976 och 1978.

Sören Antman erövrade 3 senior-, 1 junior- och 2 ungdoms-SM, samt 4 diplom-SM.

Han tävlade i 2 OS, 2 VM och 1 EM samt blev "Stor grabb nr 119" 1991 och Nordisk mästare 1992. Han utkämpade hela 182 matcher och vann imponerande 145. Sören, ibland i pressen kallad "Elegantman" utsågs till Årets boxare i Sverige 1991/92. Dessutom utsågs Sören till "1988 års Gävlebo".

Lillen – amerikansk mästare

Anders "Lillen" Eklund, är kanske mest känd för sin proffsskarriär, men man får inte glömma att han under sin amatörtid, som omfattande 81 matcher, samlade på sig en mängd meriter.

Bland dessa kan nämnas 2 Nordiska mästerskap, 1 senior-, 1 junior- och 1 ungdoms-SM. Han var med i 1 OS, 1 VM och 1 EM.

Lillen utsågs till Årets boxare i Sverige 1979/80 och blev "Stor grabb nr 98". Vem minns inte uttagningsmatchen inför OS i Moskva den 20 april 1980, då Lillen besegrar Roger Andersson inför nära 8000 saliga åskådare i Gavlerinken.

Lillens proffsskarriär omfattar 25 matcher. Han vann 19, varav 10 på knockout.

En match slutade oavgjord, fem förlorades. Lillen

Familjen Antman år 1988. Vi ser pappa Tommy och mamma Kerstin med de tre söner från vänster Jimmie, yngst, Sören äldst och Ronny, mellanbror. Alla är svenska seniormästare.

blev Europamästare första gången 1985 efter seger mot normannen Steffen Tangstad. Sedan han mist titeln återerövrade han den 1987 efter knockoutseger mot spanjoren Evangelista i rond 7.

Lillen blev faktiskt också amerikansk WBA-mästare, när han besegrade Phillip Brown. Han är den ende icke-amerikan, som har lyckats med bedriften.

Lillen fick ofta utstå orättvis och hånfull kritik i svensk press, som hade lätt för att glömma alla hans många storartade prestationer.

Jappe vann 22 av 24 proffsmatcher

Thomas "Jappe" Jansson, som fått sitt smeknamn genom sitt japanska påbrå (mamman japanska) hade hunnit bli svensk seniormästare 2 gånger och skaffat sig ett anseende som landets kanske bäste boxare under 1996 när han gick över till ett amerikanskt proffsstall. Jappe, som senare bytte till europeiskt stall, gick 24 proffsmatcher och förlorade endast två av dessa. 2002 erövrade han EU-titeln i lättvikt, en titel han också försvarade två gånger. Tomas räknades som en av boxningsvärldens mest eleganta och intelligenta stilboxare.

Men, om frågan vilken som betytt mest för den 80-åriga föreningen ställs, torde ingen invända om det otvetydiga svaret blir Tommy Antman. Tommy har ägnat hela sitt vuxna liv som oerhört skicklig och engagerad tränare och ledare i Falken. Han gör verkligen skäl för smeknamnet Mr Falken.

Tommy och söner Jimmie, Sören och Ronny är alla svenska seniormästare och med massor av andra meriter. Men det kan ni läsa om i den Jubileumsskrift (om ni får tag idén!), som undertecknad totat ihop och nu är inlämnad för tryckning. Skriften är 80-sidig i A4-format och av mycket anspråkslös ka-raktär. Den är ju också främst ämnad som en gåva från föreningen till sina medlemmar. Men det ligger en massa jobb bakom ändå. Men roligt!

NILS FRÖLANDER

Simning i Hofors AIF 1932

Gävle Simsällskap föddes 1888, och simningen var stark i östra Gästrikland i många år.

Hofors AIF tar upp simning i sin verksamhet 1932, då Kallbadhuset invigts med pompa och ståt. Ledarna Nils Blom, Georg Strandell och Göte Georgsson finns bakom pionjärbetet som redan 1933 leder fram till att Britta Åberg vinner DM på 200 bröstsim. Tre tävlingar ordnas, en med olympiske mästaren Arne Borg från Stockholm inför 600 betalande åskådare.

Samma år finns ett vattenpololag i klubben. Men Gefle Sport och HSS är ännu för svåra för HAIF. En vändning kommer 1939, då Hoforsklubben för första gången vinner i DM.

Samma år arrangeras SM på 5000 meter i sjön Edsken. Sven Strandell tar en bronsmedalj.

Ur Gästriklands Idrottsförbunds protokoll

Gefle SS har återuppstått, men klubbens arbete omfattar endast kallbadhusfrågan i Gävle.

”Vattenpolo, distriktsserie med HSS A- och B-lag, Skutskärs IF, Ockelbo IF, Hofors AIF, Gefle SGF (Sportarna)” (1935–1936)

Gästrikland är femte simdistrikt i Sverige räknat på segertider i DM

Hofors AIK:s Lars-Erik Bäckström befäster sin ställning som distriktets främste. Han blir tvåa i SM 1943. Harnäs-Ellen tar två SM-medaljer året därpå och simmar 100 meter fritt på 1.12,9.

Hoforspojken Per-Olof Östrand, 13 år, vinner överraskande JDM på 400 fritt 1944. Året efter vinner han senior-DM. Som 15-åring sätter han sitt första distriktsrekord.

Första SM-guldet 1945

För Ellen Larsson kommer första SM-guldet på 400 fritt 1945, ett andra tar hon året efter, och är klar för landskampsdebut. Simtälgen Per-Olof ”Peter” Östrand, vinner senior-DM. Och i SM 1947 kommer genombrottet i svenska simeliten. Det följer han upp med landskampseger, och han tas ut till EM i Monte Carlo. Där ingår han i guldlaget på 4x200 meter fritt. Petter har därmed visat att han håller samma klass som europeiska eliten.

Ellen Larsson är även med i EM. Bengt Andersson, HAIF, tar en bronsmedalj i simhopp vid SM 1947. Gunnel Ekström, Harnäs Skutskär SS, är i SM-finaler.

Petter i sitt första av tre OS

Olympiaåret 1948 (London) blir Petter efter lyckade uttagningstävlingar, en i Hofors, uttagen till sitt första av tre olympiska spel. Lagkappen på 4x200 fritt är viktigast, och det gör att han inte får ut sitt bästa på 400 fritt. Loppen kolliderar i tid. I lagkappen kommer Sverige fyra.

Han vinner olympiaåret SM på 200, 400 och 0 och 1500 meter frisisim.

Året därpå sätter Petter sitt första svenska rekord, blir brittisk mästare, dubbel nordisk mästare och trefaldig svensk mästare. Säsongen efter besegrar han fransmannen Alex Jany på 400 fritt, och han blir ett på 1500 meter i en landskamp mot Väst-Tyskland.

Gunnel Ekström tar guld i SM 1949 och representerar precis som Petter Sverige i EM i Wien.

HAIF dominerar DM 1950 med 16 av 20 DM-guld, övriga erövrar Gunnel åt HSS.

Olympisk bronsmedalj 1952

Petter lockas inför olympiaden i Helsingfors 1952 till Elfsborg och ett framtidsjobb i Borås. I klubben finns en duktig, utländsk tränare och Peter tar en olympisk bronsmedalj. I Hofors har vattenpololaget problem att komma till Allsvenskan.

Simningen är stor i Hofors även under åren när Petter är borta. Göran Claeson är stjärna i DM och i JDM erövrar HAIF alla tio gulden. Petter är åter i moderklubben 1954. Något som är en vitamininjektion i klubben och ger Petter en bronsmedalj vid EM i Turin, tre SM-titlar och en avgörande roll har han själv, när hans HAIF äntligen tar sig upp till Allsvenskan i vattenpolo.

Eftersom det inte finns en simhall i Hofors tvingas laget spela ”hemmamatcherna” i Uppsala.

Säsongen 1956 blir pololagets bästa säsong, och Petter varvar polospelet med en simsatsning. En plats i lagkapslaget på 4x200 fritt i OS i Melbourne i Australien lockar. Han lyckas att kvalificera sig och sätter före OS svenska rekord på både 200 och 400 meter frisisim (2.07,5). Men Petter har otur i OS när ett blodkärl brister i ena armen under försöken på 400 meter.

Det blir slutet på en lång simkarriär för Gästriklands främste simmare genom alla tider.

HAIF:s pololaget håller dock stilen och drar publik till sporten, där kämpar alltid är populära.

Petter inspirerar klubbarna

Det för med sig livlig ungdomsverksamhet, i Gävle i lilla bassängen på Murénska badet, och med ledarna Gösta Lundquist i Sandviken, Ellen Larsson-Hedlund i Harnäs och Nils Blom i Hofors är det fart över hela Gästrikland.

Gävle utan ett riktigt bad

Harnäs SS får 1955 arrangera SM i nya badet i Trösken. Landshövding John Lingman inviger det och SM. Gävle är fortfarande utan ett modernt bad, men det finns en ljusning i mörkret då det kommer ett förslag på papper.

Gävle SS får också en nystart, när en bankbok med innesående pengar hittas 1956 och blir en grundplåt för nystart. Gävles nya bad, Strömbadet invid Gavleån, numer konserthus, invigs 11 september 1960. Gävle Simsällskap ges chans att åter bli en av distriktets ledande simklubbar.

Strömbadets tillkomst i Gävle gör att Hofors AIF:s tjugoföråriga simmarhegemoni får ett slut.

Då Hoforshallen invigs 1966 är det minst tio år för sent.

Gävle har tagit över simningen och vattenpolon är slut i Hofors och i distriktet. Men i Sim 77 Hofors har östra Gästrikland en simklubb med god ungdomsverksamhet och energiska ledare, som senaste 30 åren arbetat bra men inte än fått fram simmare som Petter och de andra för 50-talet år sedan.

KAJ ANNEBRANT

(Mer om simning i Gästrikland i boken Gästriklands Idrottsförbund 1907-2007)

Sandvikens Idrottsförening 90 år

– *Utan pengar kommer vi ingenstans.*

Det sa Theofanis Andreou, kassör i Sandvikens IFs supporterklubb, när hans klubb firade 90 år i Living Room i Sandviken, och han avslutade med orden:

– *Det är sanningen.*

Påminnelsen om verkligheten för SIF, som vill spela i högre serie än division 2, förstörde ej stämningen för de 200 gästerna på jubileumsfesten för Norrlands bästa fotbollsklubb genom alla tider.

Olle Eriksson-Glad hade tidigare berättat om SIFs ärorika historia med ett silver- och därtill tre bronsmedaljer från 1930- och 1950-talen samt allsvenska kvalen 1967, 1968, 1970, 1971.

Olles intervjuer med allsvenska spelarna Lennart Andersson, Curt Cahlman, Ove Lindholm och Roland Grönberg förstärkte det SIF betytt för fotbollen i Sandviken med omnejd.

Lennart, som på 1950-talet fick 50 kronor i ersättning för en matchresa lördag-måndag hade ett råd till dagens styrelse:

– *Skaffa bättre spelare.*

Tränaren John Wall berättade om årets säsong och femteplatsen i division 2 och sa kraftfullt:

– *SIF är inte en division 2 klubb. Division 1 är en realitet.*

John tror på sina unga spelare och lagets förmåga att vända underlagen och spela bra borta.

Gunnar Fahlander, ordförande på femte året, är glad över

Det var bättre förr. Det fick Olle Eriksson-Glad fram när han intervjuat Lennart Andersson, Curt Cahlman, Roland Grönberg och Ove Lindholm från 1950-talets allsvenska elitlag med som bäste en fjärdeplats och publikrekord på VM-arenan Jernvallen – 20.088 åskådare 1957 vid höstfinalen mot IFK Norrköping(2-2).

föreningens goda ekonomi stolt i anknytning till ett starkt kansli samt en bred verksamhet och en ljus framtid.

– *Den stora utmaningen är att vi ska uppåt.*

Gästriklands Fotbollförbunds Lars Carlsson och Sandvik gratulerade jubilarerna, och den bra stämningen i festlokalen förstärktes av påminnelsen att Sandvikens blev Årets förening det gångna året.

17-åringen Filip Johannesson fick åtråvärda Silverbollen för sitt spel i A-laget.

KAJ ANNEBRANT

Sandvikens IF

FÖRSTA NORRLANDSLAG I ALLSVENSKAN

Sandvikens IF tar 1928 tredje raka seriesegern i Uppsvenskan och går upp i nya Allsvenskans division II, som bryter gästrikfotbollens isolering. SIF blir första Norrlandslag i Allsvenskan 1929.

Premiärmatchen spelas 4 augusti 1929 på Sandvikens idrottsplats mot GAIS och SIF är segrare inför 3 250 åskådare. De stora åren är 1935-1937 med placeringarna 4-3-4 och 1956-57, en fjärdeplats.

8 676 åskådare mot AIK

I extratåg från Sundsvall-Hudiksvall-Söderhamn, Gefle, Uppsala, Grycksbo och med bussar från Stockholm och i hundratals bilar kommer åskådare och sätter 1932 publikrekord, 8 676 åskådare på Sandvikens idrottsplats mot AIK.

Bänkar finns på löparbanorna och så nära planen att de närmast sittande känner drag av Gösta

SIF-spelarna hade formats av bruksmiljö och jobb på Sandvikens Jernverk. De lär sig där den så kallade Jantelagen:

”Man ska inte vara förmer, men heller inte till lags för dem som vill och önskar.

Bruksandan, miljön, skapade sammanhållning mot yttre ”fiender” även under sådana tider då klassgränserna var skarpare markerade än i dag. En inställning som sätter sina spår såväl på planen som utanför.

Hemmapubliken i Sandviken lever för sitt lag och efter

nederlag får återtaget från Norra idrottsplatsen prägel av ett begravningsståg.

Inte ett ord yttras. Man går sin väg tjurigt framåt. Är det absolut omöjligt att skaka av sig nederlagets lilla bitterhet och försöka tänka på något annat?

Så far man från det dystra, sura Sandviken, som förefaller att ligga kvar där gråtande och över sig givet.”

Signaturen Sharp i Idrottsbladet efter AIK-vinst på Nya idrottsplatsen.

I Sandvikens Tidning står: ”Det är i alla fall något visst med Allsvenskan. De dagar matcherna går förändras Sandvikens fysionomi totalt. Liv, rusch, trängsel och försäljare av alla slag.”

Fyra SIF:are i VM (kval eller slutspel)

1934 i Italien Gösta Dunker, två matcher

1932 är Gösta Dunkers år. I sju A-landskamper är han Sveriges nyckelspelare. Mot Belgien är han magnifik.

”Högeryttern var en av de bästa spelare vi sett på en fotbollsplan.”(I belgisk press)

Bertil Ericsson, två matcher 1933 och 1937 (kvalmatcher)

1938 i Frankrike Ivar Eriksson, fyra matcher, 1937(kval) och 1938

Olof (Olle) Källgren, fyra matcher, 1937 (kval) och 1938 Sverige förlorar matchen om bronsmedaljerna mot Brasilien.

Svensk fotbollshistoria 1949–1984

1949 Gunnar Nordahl skriver kontrakt med AC Milan och blir Sveriges förste professionelle fotbollsspelare. Han följs av Gunnar Gren och Nils Liedholm, och "den stora proffsflykten" börjar.

1950 Sverige tar brons vid VM i Brasilien, utan någon proffsspelare i laget.

1952 Nytt brons till Sverige, denna gång vid OS i Helsingfors.

1958 Sverige är värd för VM, som blir en organisatorisk succé. Det svenska laget når finalen där det blir förlust mot Brasilien med 2-5.

1959 Agne Simonsson tilldelas Svenska Dagbladets guldmedalj efter att ha gjort två mål när Sverige sensationellt besegrat England med 3-2 på Wembley. Efter en maratonsäsong 1957-58 startar Allsvenskan sitt första spelår vår-höst.

1962 UK (Uttagningskommittén) avvecklas och Lennart Nyman blir landslagets förste förbundskapten.

1964 Sverige når kvartsfinalen i "Europacupen för nationslag" (föregångare till EM), där det blir förlust mot Sovjet.

1969 Ove Kindvall får Svenska Dagbladets guldmedalj för sin avgörande insats i VM-kvalmatchen mot Frankrike.

1970 Sverige deltar i VM-slutspelet i Mexiko men slås ut i grupp-spelet.

1973 Den första damlandskampen spelas.

1974 Vid VM i Västtyskland lyckas svenskarna över förväntan och blir efter fina insatser femma i mästerskapet.

1978 Sverige deltar för tredje gången i rad i VM-slutspelet, denna gång i Argentina. Laget gör dock bara ett mål på tre gruppsspelsmatcher och blir utslaget.

1979 Malmö FF når finalen i Europacupen för klubblag. Trots förlust mot Nottingham Forest med 0-1 får MFF Svenska Dagbladets guldmedalj för sin insats.

1982 IFK Göteborg vinner sensationellt UEFA-cupen efter finalseger mot Hamburg.

1984 Sverige vinner historiens första EM för damer genom att finalbesegra England efter straffsparkar

Lingbo Idrottsförening 100 år

Lingbo IF firade i augusti sina 100 år som förening med en fotbollsmatch mot Åmots IF, som ofint nog besegrade jubilearens lag med 2-1 efter 1- i halvtid. LIF är med 500 medlemmar och verksamhet i förutom fotboll även skidor, bordtennis och gymnastik viktig för samhället.

Fotboll engagerar mest och klubbens matcher har förhållandevis stor publik.

Oron gäller att få ytterligare fart på ungdomsarbetet.

100-årsdagen avslutades i hög stämning trots det som hänt på fotbollsplanen.

Åmots Idrottsförening 70 år

Åmots 500 invånare slöt upp man- och kvinngrant för att fira 70-åringen, som spelade match mot Åmot Old Boys i fotboll. Laget med äldre spelare visade att de kan än, men ÅIF var ju i division 3, näst högsta serienivån i landet på 1970-talet.

Sören Pettersson, som hade spelat i Sandvikens IF bland annat, var med då och minns särskilt bortamatchen 1972 mot serieledande Brage, då Borlängelaget besegrades. Hans minne och de andra lirarnas kom upp i Åmotsparken, där festdagen avslutades med mat, underhållning samt mingel.

Åmots IF, bildad i september 1938, har alltid haft fotboll som största gren. Klubben har i dag mellan 250 och 300 medlemmar.

Lennart mot okänd Pelé

Lennart Andersson, storstjärna i Sandvikens IF på 1950-talet var en hel månad med AIK i Brasilien vintern 1957 och spelade bland annat mot Santos med 16-åringen Pelé – eller Edison Arante do Nascimento, som han heter.

Först 50 år senare fick Lennart veta att Pelé spelade sin första match mot ett utländskt lag i 1957-1958 – mot AIK. Det Lennart minns från Santos är att matchen kom igång tre timmar sent.

Pelé fick som 15-åring ett lärlingskontrakt med Santos, hösten 1956 tog han plats i A-laget. I februari 1957 var han given i A-laget. I juli spelade han första landskamperna. I Sverige-VM året senare avgjorde han VM-finalen med 3-1-målet mot Sverige och gjorde sex mål på fyra matcher.

Första tillverkningen av golfklubbor i Sverige

Första tillverkningen i Sverige av golfklubbor startades i Sandviken i mitten av 1940-talet av See Fabriks AB, där världens första bågkyttebågarna och pilar i stål tagits fram på 1930-talet.

Golfporten i Sverige hade för 60 år sedan 5000 spelare i 30 klubbar, tennisen 20.000 spelare i 300 klubbar.

Under andra världskriget 1939-1945 var det extra svårt för golfspelarna.

Brist på bensin gjorde att banorna endast kunde klip-pas då och då, och många golfbanor blev provisoriska landningsplatser för militärflyget. Bristen på bollar och klubbor var därtill stor.

Walter Nyström, 93 år, som arbetat på Seefab, minns tillverkningen av golfklubbor.

– De förnicklades och blänktes, säger Walter, numera Årsundabo.

Sportredskap som spjut, stavar och även skidstavar tillverkades dessutom i Sandviken.

Norrmannen Egil Danielsson tog OS-guld i spjut på 85,71 meter 1956 och ryssen Janis Lusis fick en guldmedalj i Mexiko-OS 1968 efter ett kast på 90.10. Amerikanen Bob Richards och Ragnar Lundberg, IFK Södertälje, kom etta och trea i stavhopp i Helsingfors 1952 (4.55 och 4.40 meter)

KAJ ANNEBRANT

(Fakta om golf och tennis ur Idrott Historia Samhälle, Svenska Idrottshistoriska Föreningens årsskrift).

Helge och Klangen 170 år

Två idrottsprofiler har fyllt år. Helge Rask i Valbo 90 och Lennart "Klangen" Andersson i Sandviken 80 år. Klangen, arkivarie i SAIK och Gästrikeidrottens Historiska Förening, var med 14 oktober och uppvaktade Helge, som startade GHF och i 14 år var ordförande. Idrotten har varit en röd tråd genom livet för de två. Helge var aktiv många år som skidåkare, friidrottare och orienterare – men även idrottsledare och fick Svenska Riksförbundets guldmedalj redan 1963. Nu gläds han över dottersonen Emil Jönssons skidframgångar i sprint. Emil tog sig också tid att uppvakta morfar mellan olika träningsläger inför säsongstarten.

Nya medlemmar

Clarín, Ingemar	Parkvägen 23	891 42	Örnsköldsvik
Wiberg, Doris	Kaserngatan 55 A	802 53	Gävle
Mohlén, Bo	Ovansjövägen 297	812 40	Kungsgården
Boholm, Folke	Barrsättag. 33 F	811 30	Sandviken
Forsbacka IK	Box 17	818 03	Forsbacka
Jansson, Sven-Ivar	Björkhagsg. 23	813 30	Hofors

Adressändringar:

33 Eriksson, Barbro
213 Sandlin Lars
12 Jansson, Lennart
233 Carl-Gerhard Sjölander
126 Karl-Otto Aspgren
909 Woxlin, Ingemar

Ny adress:

Stentorpsv. 4 Läg A2	818 42	Forsbacka
Atlasvägen 25	131 34	Nacka
Brobyvägen 20	812 90	Storvik
Brednäsgratan 10	811 32	Sandviken
Egnahemsgr. 14 B	817 30	Norrsundet
Bryggarg. 7 B	811 39	Sandviken

Gästrikeidrottens Historiska Förening

Postgirokonton 81 60 67-3
Bankgiro 5602-3559

Att. Curt Larsson
Lindesnäsavägen 7 D, 806 28 Gävle
Tel: 026-19 78 32/070-6656121
e-mail curt-larsson@swipnet.se

Ordf. Nils Frölander
Nedre Bergsgatan 30, 802 51 Gävle
Tel: 026-616852
e-mail nils.frolander@telia.com

Sekreterare Bo Nordlund
Strömsborgsvägen 8, 802 66 Gävle.
Tel: 026-61 88 99
e-mail bo.nordlund@telia.com

Ansvarig för medlemsbladet
Kaj Annebrant,
Granitvägen 24 E, 752 43 Uppsala
Tel: 018-51 38 18
e-mail kaj.annebrant@telia.com

Kassörens ruta:

Våra medlemmar Bengt Östling, Gävle, David Lund och Agne Ekström båda Sandviken har lämnat oss i stor sorg och saknad. Samtidigt hälsar vi våra nya medlemmar: Ingemar Clarín, Doris Wiberg, Bo Mohlén, Folke Boholm, Sven-Ivar Jansson och Forsbacka IK välkomna till föreningen.

Vi är 250 enskilda medlemmar varav endast 17 "glömt" att betala avgiften på 50 kronor.

17 förbund är anslutna varav 3 inte ännu har betalt årsavgiften.

40 föreningar och endast 2 har missat betala. Sammanlagt har GHF 309 medlemmar.

Nu kommer avgiften för 2009 och en del har betalt redan.

Vi hoppas på lika bra stöd för vår allas Idrottshistoria framöver!

Medlemsavgifterna är vår största inkomstkälla och vi vill bli flera för att kunna göra mera för er:

Förbund/företag 200 kronor, förening 100, enskild medlem 50 kronor/år.

OBS! Glöm inte skriva ditt namn och adress på talongen.

Ekonomisk redovisning per den 2008-11-10

Tillgångar:		Skulder:	
Bank	14.870:93	Skuld till ledare	178:00
PlusGiro	14.920:29	Balanserat resultat	40.213:22
Kassa	0:00		
Fordringar	10.600:00		
Summa:	40.391:22	Summa:	40.391:22

Försäljningen av boken Gästriklands Idrottsförbund 100 år har gått bra. Avbetalningarna till Gästriklands Kulturhistoriska Förening för boken har till fullo betalats. Resterande böcker är 53, och värdet har sänkts till 200/bok. Totalt värde av böckerna är lika med fordringar i redovisningen. Har du inte boken hemma och är intresserad för köp? Kontakta styrelsen!

Medlemsavg./Årsavg. Riksidr.Förb./Arkiv X	17.000	1.000
Arrangemang, Idrottscaféer	500	2.000
Örebroresan	15.600	19.000
Boken Gästrikland Idrottsförb. 100 år	0	1.500
Material / Skyltfönster Jernvallen / Arkiv	0	1.000
Medlemsblad inkl. porto	0	4.000
Resor / Konferenser / Annonser	0	2.600
Årsmöte/Styrelsemöten	0	3.500
Kontorsmaterial / Tidskrifter / Böcker	0	3.000
Priser & Uppvaktningar	0	1.000
Bank / Postavgifter / Porto	0	1.200
Övriga Bidrag	2.000	0
SISU	5.000	0
Diverse	0	300
SUMMA KRONOR	40.100	40.100